

*Beleidsnotitie Procesbeschrijving Echografie (14 januari 2015, Werkgroep Echografie) is een beleidsnotitie van de NVvR waarin een beschrijving wordt gegeven van aanvraag tot en met verslag en van de context van echografisch onderzoek met speciale aandacht voor taken en verantwoordelijkheden van radiologen.
De beleidsnotitie is vastgesteld door de Algemene Vergadering op 4 juni 2015.*

BELEIDSNOTITIE PROCES BESCHRIJVING ECHOGRAFIE

met speciale aandacht voor taken en verantwoordelijkheden van radiologen

Werkgroep Echografie, NVvR

Afstemming aanvrager – radioloog.

Het verdient aanbeveling dat een aanvrager een echo laat verrichten op een plaats waar hij/zij bekend is met de gang van zaken. Dit om misverstanden te voorkomen, bijvoorbeeld met betrekking tot eventuele voorbereiding van de patiënt op het onderzoek, onderzoeksmogelijkheden (kan het aangevraagde onderzoek ter plaatse wel uitgevoerd worden ?) of eventuele doorverwijzing. De voor echografie verantwoordelijke radioloog is altijd bereikbaar voor telefonisch overleg.

Afstemming administratie – radioloog.

De meeste aanvragen zijn duidelijk genoeg om door administratieve medewerkers ingepland te kunnen worden. Als de aanvraag niet duidelijk is moet een radioloog geconsulteerd kunnen worden.

Interpretatie aanvraag.

De uitvoerder van de echografie moet de aanvraag/vraagstelling in relatie tot de verstrekte klinische gegevens, lab uitslagen en vorig of ander beeldvormend onderzoek goed kunnen interpreteren.

Gesprek met de patiënt (anamnese).

Een belangrijk element van de echografie is de interactie met de patiënt. Deze interactie is van grote waarde tijdens de echo en brengt vaak essentiële informatie aan het licht die nog niet (bijvoorbeeld op de aanvraag) bekend was. Deze informatie geeft richting aan de uitvoering van het onderzoek en kan leiden tot een nauwkeurigere diagnose.

Interpretatie vorige c.q. andere beeldvormende onderzoeken.

De uitvoerder van de echografie moet de relevante vorige onderzoeken tot zijn/haar beschikking hebben en goed kunnen interpreteren om de echo goed uit te voeren. Denk bijvoorbeeld aan het karakteriseren van op CT atypische lever laesies.

Archivering beelden en verslag.

Bij de uitvoering van een echo hoort uiteraard het opslaan van relevante beelden en het opslaan van een verslag bij die beelden, zodanig dat zowel de beelden als het verslag hierna ook door andere zorgverleners bekeken/gelezen kunnen worden.

Plaats van onderzoek.

Alhoewel het nooit voorkomen kan worden dat een patiënt in meerdere ziekenhuizen radiologisch/beeldvormend onderzoek krijgt zal het in de meerderheid van de gevallen een beperkt aantal locaties betreffen. Het heeft uiteraard de voorkeur dat nieuw beeldvormend onderzoek zo veel mogelijk op dezelfde locaties wordt verricht. De oude onderzoeken kunnen dan eenvoudig geraadpleegd worden voor of na het uitvoeren van de echo en nieuwe beelden kunnen ook weer op dezelfde locatie worden opgeslagen. Uiteraard zijn deze zaken afhankelijk van de stand van de techniek, wellicht dat in de toekomst de uitwisseling van beelden eenvoudiger/sneller zal gaan.

Verslaglegging.

De radioloog maakt in principe de zelfde dag het verslag, beantwoordt hierin de vraagstelling en geeft zo nodig advies voor vervolgonderzoek. De uitslag wordt aansluitend mondeling besproken met de aanvrager indien de bevindingen of de spoedeisende aard van het onderzoek zulks noodzakelijk maakt.

Feedback en nascholing.

Een van de belangrijkste elementen in kwaliteitsbewaking/kwaliteitsverhoging bij echografie is doorlopende feedback. Dit betreft zowel feedback naar de individuele uitvoerder van de echo als feedback op de groep van uitvoerders/dan wel de gehele dienst radiologie. Het betreft zowel feedback vanuit de eigen groep (radiologie) als van buiten de groep (aanvragers).

Belangrijke feedback mechanismen zijn terugkoppeling middels bijwonen van multidisciplinair overleg, foto-besprekingen met klinische disciplines, en foto-besprekingen binnen de radiologie. Belangrijk is ook de feedback van (andere) radiologen over bijzondere casus (goed en gemist), wat is gebleken uit latere onderzoeken en/of besprekingen. Missers worden geregistreerd.

Echo als deel van groter beeldvormend geheel.

Echo is, samen met conventionele radiologie/doorlichting, CT en MRI en nucleaire geneeskunde, onderdeel van het brede arsenaal beeldvormende technieken en een belangrijk onderdeel van de beeldvormende technieken die interventies kunnen ondersteunen.

Dit “ingebed zijn in een groter geheel” vormt een belangrijk onderdeel van de continue kwaliteitsbewaking en --- verbetering voor elk van de betreffende onderzoeken. Nieuwe inzichten en nieuwe toepassingen zijn vaak het gevolg van “kruisbestuiving” tussen modaliteiten. Richtlijnen en nieuwe inzichten betreffende bepaalde ziekten zijn vaak op meerdere beeldvormende modaliteiten van toepassing. Ook op technisch vlak is echografie een logisch onderdeel van de afdeling radiologie: kennis van techniek, technische dienst, onderhoud, vervanging van apparatuur, etc. De kwaliteit van de echografie wordt als onderdeel van de radiologie op gezette tijden gecontroleerd tijdens een kwaliteitsvisite (en eventueel ook tijdens een opleidingsvisite).

Beschikbaarheid.

De toegangstijden tot de echografische onderzoeken worden zo kort gehouden als een goed serviceniveau vereist. Echografische diagnostiek dient, op de juiste indicatie, altijd, dus ook 's nachts en in het weekend, toegankelijk te zijn op een dienst radiologie.